

העוררת: **בית הספר הריאלי העברי בחיפה (חל"צ)**
ע"י ב"כ עוה"ד גילי שפר
מרחוב מעלה השחרור 15, חיפה 3328439
טלפון: 04-8371505; פקס: 04-8370231

- נגד -

המשיבה: **מדינת ישראל – משרד החינוך**
באמצעות הלשכה המשפטית של משרד החינוך
רחוב דבורה הנביאה 2, ירושלים
טלפון: 02-5603740; פקסימיליה: 02-5603840

החלטה

בית הספר הריאלי העברי בחיפה (להלן – "העוררת") הגישה את העררים שבפנינו כנגד החלטות המנהל הכללי של משרד החינוך (להלן – "המנכ"ל") מיום כ"ג באב תשפ"א (01/08/2021) בעניין סמלי מוסד 652180 ו-652198. הבקשות לרישיון לשני גני ילדים חדשים הוגשו ביום 20/7/2021, קרי, כארבעה חודשים לאחר המועד הקבוע להגשת בקשות על פי נהלי המשיבה.

בהחלטותיו, דחה המנכ"ל, מכוח הסמכות שבסעיף 4 לחוק פיקוח על בתי ספר, התשכ"ט-1969 (להלן – "חוק הפיקוח" או "החוק"), את בקשות העוררת לקבל רישיונות לשני גנים ילדים חדשים בשנה"ל תשפ"ב מאחר והעוררת הגישה את בקשותיה באיחור והיא אינה עומדת בתנאי הנוהל שעניינו הגשת בקשות חריגות באיחור כלהלן (ההחלטות נוסחו מטעמים זהים למעט סעיף 1 שככל הנראה נשמט מן ההחלטה בעניין סמל מוסד 652198).

- "החלטתי לדחות את בקשתכם למתן רישיון בהתאם לסעיף 4(ב) לחוק פיקוח על בתי ספר, התשכ"ט – 1969 מהטעמים הבאים:
1. הבקשה לקבלת רישיון הוגשה במועד מאוחר (20.07.21) ואינה עומדת בדרישות נוהל חריגים
 2. טופס הבקשה החתומה שהוגש אינו תקין, הטופס לא הוגש במלואו ואינו חתום כנדרש.
 3. לא הוגש מכתב הסבר להגשה המאוחרת ממנהל אגף חינוך ברשות כנדרש בנהלים.
 4. לא הוגשו אישורי החובה בבטיחות (אישור מוכנות כיבוי אש, אישור חשמלאי מוסמך ואישור חשמלאי בודק) כנדרש בנהלים
 5. ע"פי מכתב הסבר להגשה מאוחרת מטעם הבעלות מיום 13.07.21, מבנה הגן נמצא בהליך בניה מתקדם.
- לאור האמור לעיל, החלטתי שלא לאשר פתיחת גן חדש לשנה"ל תשפ"ב."

כנגד החלטות אלו הוגשו העררים שבפנינו.

רקע – נוהל הרישוי ונוהל הגשת בקשות חריגות

נוהל הגשת בקשות חריגות לפתיחת מוסדות חינוך לשנת הלימודים תשפ"ב (להלן - "נוהל חריגים"), מגדיר את האופן שבו תבחן המשיבה בקשות לקבלת רישיון אשר לא הוגשו במועדים שנקבעו בנוהל הרישוי.

בסעיף 2 לנוהל חריגים נקבעו שני תנאי סף לדיון בבקשה שהוגשה באיחור, כלומר שלא במועד הקבוע בנוהל הרישוי (31.3), וככל שהם אינם מתקיימים – תידחה הבקשה על הסף.

1. הבקשה הוגשה באופן מלא ותקין.

2. הבקשה מתייחסת אך ורק למוסד אשר מהווה פתרון חינוכי בלעדי לתלמידים, כלומר ללא מוסד זה לא יהיה פתרון חינוכי לתלמידים שצפויים ללמוד בו.

להוכחת תנאי הסף השני, קובע הנוהל כי יש לצרף שני מכתבים ;

האחד, מכתב מפורט ומנומק בחתימת מנהל מחלקת החינוך ברשות המקומית כי הוא תומך באישור הבקשה באופן חריג. במכתב זה יש לכלול את הפרטים הבאים :

א. שם הבעלות, שם המוסד וכתובתו המדויקת (הכוללת גוש וחלקה)

ב. פירוט הצורך במוסד החינוכי (כגון : נתוני הרישום והשיבוץ התומכים בצורך במוסד החינוכי, קיומן של אלטרנטיבות חינוכיות, ייחודיות ככל שרלוונטית ועוד)

ג. כל מידע נוסף הדרוש לשם קבלת ההחלטה היכולה לתמוך בעמדת הרשות כי אין כל פתרון חינוכי אחר מלבד הגורם המבקש.

השני, מכתב הסבר מן הבעלות על סיבת הגשת הבקשה במועד מאוחר.

סעיף 3 לנוהל קובע כי בקשה שלא עמדה בשני תנאי סף אלו – תועבר לדחייה ולא תיבחן לגופה.

ככל שבקשה שהוגשה במועד מאוחר עמדה בשני תנאי הסף האמורים, יש לבחון את הסיבה להגשת הבקשה באיחור. סעיף 4 לנוהל קובע רשימה של סיבות, שיצדיקו הגשת בקשה לרישיון באיחור. כלומר, בעלות שמגישה בקשה באיחור, בקשתה תידון אך ורק אם הבקשה לא הוגשה במועד בשל אחת מבין ארבע הסיבות שמנויות באותו סעיף.

אם התקיימו שני תנאי הסף המצטברים שצוינו לעיל, ורק אז, יש לבחון האם הבעלות הצביעה על כך שהסיבה להגשת הבקשה באיחור היא אחת מן הסיבות המנויות בסעיף 4 לנוהל :

4.1" בקשות הנוגעות למבנים שנבנו מכספי המדינה אך הליך הבנייה התעכב והבנייה טרם הסתיימה במועד האחרון להגשת בקשות, ועל כן לא התאפשרה הגשת הבקשה במועד.

4.2 בקשות הנוגעות למוסדות חינוך הפועלים במסגרת רישיון קיים, ונוגעות למבנים שהעברה אליהם נעשתה מנסיבות שאינן תלויות בבעלות. לעניין זה יודגש, כי ככל שנסיבות העברת המבנה הייתה ידועה

לבעלות במועד הקבוע להגשת בקשות שלא בהתאם לנוהל זה – הבעלות לא תוכל להגיש בקשה בהתאם לסעיף זה.

4.3 בעלות שהתעכבה בהגשת הבקשה בשל מכרז שנערך ברשות המקומית להפעלת המוסד החינוכי או לשימוש כדין במבנה המוסד החינוכי.

במסגרת סעיף זה ישקלו שיקולים כגון: התנהלות הרשות, מועד עריכת המכרז, נסיבות עריכת המכרז, מועד הגשת הבקשה להקצאה ועוד.

ויובהר כי פרסום מכרז במועד מאוחר מאשר המועד שבו אפשר היה לפרסם את המכרז על ידי הרשות המקומית, יהווה שיקול שלא לדון בבקשה המוגשת לפי נוהל זה.

4.4 בקשות שהאיחור בהגשתן נובע מבניית שכונה חדשה שאכלוסה התעכב עד לאחר המועד האחרון להגשת בקשות. במקרה זה יש להמציא אישור מהרשות מתי אוכלסה אותה שכונה.

בכל אחת מהעילות יש לצרף מסמכים להוכחת אותה עילה".

באשר לסיבות להגשת הבקשה באיחור; בסעיף 6 לנוהל נקבע במפורש כי: "ויובהר, כי לא ניתן יהיה להגשת בקשה במקרה בו האיחור בהגשת הבקשה נבע מהתנהלות המוסד או הבעלות, כגון התארגנות מאוחרת לפתיחת המוסד וכיו"ב".

בקשה לרישיון שהוגשה באיחור תיבחן לגופה רק אם הבעלות עמדה בכלל התנאים האמורים.

עניינה של העוררת

העוררת היא חברה לתועלת הציבור שבבעלותה מוסדות חינוך מוכש"ר – גני ילדים, בתי ספר יסודיים, חטי"ב ותיכון הפועלים תחת אותה בעלות.

העוררת הגישה שתי בקשות לגני ילדים חדשים ביום 20/7/2021, בעוד המועד הקבוע להגשת בקשות חדשות לרישיון הינו 31/3 בשנה הרלוונטית.

כעולה מן החומר המונח בפנינו, העוררת לא הגישה יחד עם בקשתה את מסמכי הסף כנדרש: אישור מוכנות כיבוי אש, אישור חשמלאי מוסמך ואישור חשמלאי בודק.

עוד עולה, כי העוררת כלל לא הגישה מכתב הסבר מאת מנהל אגף החינוך ברשות המקומית.

בסעיף 2 לנוהל חריגים הוגדרו תנאי הסף לצורך קבלת בקשה שהוגשה בהתאם לנוהל זה, ובסעיף 2.1 נקבע במפורש תנאי הסף לפיו "בקשות שהוגשו באופן מלא ותקין, בהתאם לנהלי הרישוי לשנה"ל תשפ"ב (למעט לעניין מועד הגשתו)".

מכאן כי הנוהל איננו מיועד לבקשות שחסרות מסמכי סף או כל פרט אחר נדרש. די היה בכך על מנת לדחות את הבקשה.

במסגרת כתב הערר העוררת המציאה את מסמכי הסף החסרים וכן המציאה מכתב מאת גב' אילנה טרוק, ראש מנהל החינוך בעיריית חיפה (להלן – "מנהלת אגף החינוך") מיום 4/8/2021. במכתבה ציינה מנהלת אגף החינוך כי הגיעה למשרדה בקשה לפתיחת שני גני ילדים שיופעלו על ידי העוררת וכי "אין לעיריית חיפה התנגדות לפתיחת הגנים".

אין חולק כי בקשתה של העוררת נמצאה חסרה מסמכי סף. נבקש להבהיר כי ככלל, כתב הערר והדיון בפני וועדת הערר אינם מהווים הזדמנות נוספת להשלמת מסמכים חסרים, בעיקר כאשר מדובר בבקשה שהוגשה באיחור.

בבחינת למעלה מן הצורך בחנו את מכתבה של ראש מנהל החינוך בעיריית חיפה שהוגש במסגרת הערר. עיון במכתב מעלה כי הוא אינו עומד בדרישות המנויות בסעיף 2 לנוהל חריגים, ולמעט הבקשה הנזכרת בו, לאשר את הבקשות, הוא אינו כולל את פירוט הצורך במוסדות החינוכיים ואין בו כל מידע נוסף הדרוש לשם קבלת ההחלטה כי אין כל פתרון חינוכי אחר מלבד מוסדות העוררת.

לאור זאת, גם מכתב זה אינו עומד בדרישה המהותית הקבועה בנוהלי חריגים.

לאחר שקראנו את טיעוני הצדדים בעיון, שמענו את טענותיהם בעל פה במסגרת הדיון שהתקיים ביום 6/12/2021 (ב' בטבת התשפ"ב), וכן קראנו בעיון רב את מסמך סיכום הטענות מצד העוררת שהוגש במסגרת הדיון בערר, לא מצאנו עילה להתערבותנו בהחלטת המנכ"ל.

מכאן מסקנתנו כי החלטת המנכ"ל ניתנה כדין וכי במועד הגשת בקשתה, ואף לאחר הגשת הערר, העוררת לא עמדה בתנאי נוהל חריגים ולכן לא היה מקום לדון בבקשה לרישיון לגופה.

סיכומם של דברים

החלטת המנכ"ל, לפיה העוררת אינה עומדת בתנאי נוהל חריגים, היא סבירה ואיננו מוצאות מקום להתערב בה.

הערר נדחה.

אין צו להוצאות.

ניתנה היום, יום שני כ"ט אייר תשפ"ב, (30 מאי 2022).

שמחה כחלון
חברת הוועדה

מיטל קורקוס, עו"ד
יו"ר הוועדה

אפרת קפלן, עו"ד
חברת הוועדה